

Eğer âlâmın lezaize, nârın nura inkılab etmesi emelinde isen

İ'lem eyyühe'l-aziz! Ruh-u insanî gayr-ı mütenahî ihtiyaçlara giriftar, gayr-ı mütenahî elemlere mahaldir. Gayr-ı mahsur lezzetlere iştihalıdır. Gayr-ı mahdud âmâli beslemektedir. Hattâ kalbin dalaletiyle beraber ruhtan fıskıran şefkat, gayr-ı mütenahî elemleri tazammun ediyor. Binaenaleyh “Ben neyim? Ne kıymetim var ki benim için kıyamet kopsun, mizan vaz’edilsin, hesap görülsün?” demeye hakkın yoktur.

Ey kemal-i gurur ile dalalet kürsüsünde oturan! Hayatına mağrur olma. Zira o hayat, bir mugalata ile kaimdir. Şöyle ki: O kürsüde oturan dâll, zeval ve fenanın dehşetini düşünüp korktuğu zaman saadet-i ebediye ihtimaline kaçır, tekâlif-i diniyenin terkinde de âhiretin olmayacağı ihtimaline kaçır. Bu mağlata ile her iki elemenden kurtuluyor. Lâkin kısa bir zamanda düğüm açılır, hakikat ortaya çıkar. Ne birinci ihtimal, elemi izale eder ve ne de ikinci ihtimal, yükünü tahfif eder.

Ve keza “Musibet taammüm ettiğinde, elem hafif olur. Ben de emsalim gibiyim.” diye yine yük altından kaçır. Fakat musibet âmm olduğunda elemi muzaaf olur, kat kat ziyade olur. Çünkü kendisi gibi akrabası, ahababı da o musibete dâhildir. Çünkü insanın ruhu, ebna-yı cinsiyle alâkardır. Ne kadar umumî olursa o kadar da elemi fazla olur.

Ey şek cephesinde, gaflet gölgesinde istirahate çekilen bîçare! Gaflet serinliğinde, şek içinde zevk ettiğin lezzeti lezzet sanma. O, zehirli baldır. Az bir zaman sonra cehennemî bir azaba inkılab edecektir.

Eğer âlâmın lezaize, nârın nura inkılab etmesi emelinde isen evkat-ı hamsede rükû ve sücud kancasıyla gururun hortumunu bük, sık, başını kır, imanı doldur. Sonra âyâta tefekkür ile taate devam eyle ki şek ve gaflet perdeleri yırtılsın. Dalâletten bulmadığın, necat halâveti ile münâcat lezzeti ortaya çıksın.